

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060112 Coğrafiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası

Fakültə. Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası"

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı. Coğrafiya tədrisi metodikasının müasir problemləri

Fənn proqramı: (Bakı Dövlət Universitetinin 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir)

Kodu : MİF-BO1

Tədris ili. I (2024-2025) II

Tədris yükü : Auditoriya saati-30 (15 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması. Əyani

Tədris dili. Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya :

Saat.

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: dos. Məmmədova Gülnarə Şahab qızı

Məsləhət günləri və saati: IV gün saat 10⁴⁰-12²⁰.

E-mail ünvanı: mammedova_gulnare@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Əli Məmmədov küçəsi 40

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Alxasov O.K. Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Ali məktəb üçün dərslik, Bakı 2014
2. Seyfullayeva N.S. Coğrafiyanın tədris metodikası, Ali məktəb üçün dərslik, Bakı, EMK nəşriyyatı. 2011. 489 s.
3. Qəribov Y.Ə, Seyfullayeva N.S, Hübətova Ş.H, Şabanova Y.Ə, İsmayılova T. "Coğrafiya" Müəllim üçün vəsait. VII sinif üçün metodik vəsait. Bakı nəşriyyatı 2014. 140 s
4. Əlizadə Ə.H. Müasir Azərbaycan məktəbinin psixoloji problemləri. Bakı, "Pedaqogika" nəşriyyatı, 2004, 356 s
5. Əlizadə E.K, Seyfullayeva N.S, Rakçiyeva İ.F, Şabanova Y.Ə. "Coğrafiya" VI sinif üçün dərslik, Bakı nəşriyyatı 2013, 160 s
6. Qəribov Y.Ə, Seyfullayeva N.S, Hübətova Ş.H, Şabanova Y.Ə, İsmayılova T. "Coğrafiya" VII sinif üçün dərslik, Bakı nəşriyyatı 2014, 140 s

Əlavə

7. Veysova Z.A. Fənn müəllimləri üçün ixtisasartırma təhsilinin 2-ci modulu üzrə "Ümumi orta təhsil səviyyəsi üçün yeni fənn kurikulumlarının tətbiqi Coğrafiya fənni üzrə təlimçilər üçün vəsait "İnkişaf" elmi mərkəzi, 2014, 168 s
8. Süleymanova A.Y. Təhsilin əsasları, Dərs vəsaiti Bakı "Təhsil" nəşriyyatı, 2014, 399 s.
9. Qəndilov R. və başqaları Həyatı bacarıqlara əsaslanan təhsil, UNICEF (müəllimlər üçün vəsait X-XI siniflər) Bakı, "Təhsil" nəşriyyatı, 2009, 246 s.
10. "Kurikulum" Elmi-metodik jurnalı. 2014, 152 s.
11. www.Kurikulum.az

IV. Perekvizit: "Coğrafiya təlimin təşkili və fəal təlim metodları" fənni tədris olunmuşdur.

V.Korrekvizit: "Coğrafiyanın tədrisi metodikasının tarixi və metodologiyası" fənni tədris olunacaqdır.

VI.Fənnin təsviri: Coğrafiyanın tədrisi metodikasının yaranması, onun bir elm kimi formalaşması, Dünya təhsil məkanına inteqrasiyası, Məktəb coğrafiyasının tədrisi zamanı yaranan problemlər və onların aradan qaldırılması yolları, Müasir dövrdə coğrafiya dərsinin təşkili problemləri və s. Bu fənn əsasən nəzəri metodik məsələləri əhatə edir və magistr hazırlığında tədqiqatçılıq fəaliyyətini formalaşdırır. "Coğrafiya tədrisinin müasir problemləri" fənninin tədris edilməsində əsas məqsəd gələcək coğrafiya müəllimlərini müasir dövrdə təhsil islahatlarının tətbiq edilməsinin tərkib hissəsi kimi məktəb coğrafiyasında baş verən dəyişiklikləri, kurikulum çərçivəsində fənnin ayrı-ayrı siniflər üzrə məzmunu, tədris prosesində diqqət tələb edən yeni istiqamətləri öyrənməkdir.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələr biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 bal tələbə semestr ərzində, 50 bal isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakı qaydadadır:

- 10 bal - tələbə keçirilmiş materialları dərindən bilir, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal - tələbə keçmiş materialı tam bilir, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal - tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir.
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal - tələbənin cavabı yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri smestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Smestr ərzində nəticəyə görə yekün qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal	Əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Kafi	D
51-60 bal	Qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Lənkəran Dövlət Universitetinin əsasnaməsində nəzərdə tutulan universitetin daxili intizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülür.

X. Təqvim-mövzu planı: Mühazirə 15 saat, Seminar 15 saat. Cəmi 30

№	Keçirilən <u>mühazirə</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat		Tarix	
		Mü h	Se m	Mü h	se m
1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu. "Coğrafiyanın tədrisi metodikasının bir elm kimi formalaşması" Plan: 1.CTM-nin pedaqoji elmlər sistemində yeri 2.CTM-nin predmeti, vəzifələri və tədqiqat metodları 3.CTM kursunun tədrisinin əsas məqsədləri 4.CTM-nin digər elmlərlə əlaqəsi (Coğrafiya,didaktik psixologiya, məntiq və.s). Mənbə (1; 10; 11)	2	2		
2.	Mövzu. Qloballaşma və dünya təhsil məkanının inteqrasiya məsələləri Plan. 1. .Xarici ölkələrdə məktəb coğrafiyasının inkişafı 2.Rus imperiyası dövründə məktəb coğrafiyasının inkişafı 3.Azərbaycanda məktəb coğrafiyasının tədrisinin inkişaf tarixi Mənbə (1; 8; 10; 11)	2	2		
3.	Mövzu.Məktəb coğrafiyasında məzmun dəyişiklikləri və yaranan problemlər Plan. 1.Coğrafiyanın tədrisinin metodikasının ənənəvi və müasir məzmunun müqayisəli təhlili 2. Məktəb coğrafiyasında aparılan dəyişikliklər 3.Coğrafiya kurikulumunun strukturu və məzmunu 4.Məzmun standartları. Məzmun standartların bilik və fəaliyyət komponentləri 5.Coğrafiya fənni üzrə fəaliyyət xətləri. Mənbə (1; 7; 9; 11)	2	2		
4.	Mövzu. Məktəb coğrafiyasının tədrisində dərslük komponenti ilə təminat problemləri Plan. 1.Ənənəvi dərslük və onların funksiyaları 2.Milli coğrafiya dərslüklərin yaranması mərhələləri 3.Dərslüyün quruluşu və komplektinin tərkibi Mənbə (1; 3; 7; 11)	2	2		
5.	Mövzu. Coğrafiya fənni üzrə əyani vəsait problemi Plan. 1.Təlim vasitələrin əhəmiyyəti və təsnifatı 2.Xəritə ən mühüm əyani vəsait kimi və problemləri 3.Təlimin texniki vasitələri və problemlər 4.Coğrafiya kabinet və meydançalarının quruluşu və mövcud problemlər Mənbə (1; 3; 7; 11)	2	2		

6.	Mövzu. Müasir coğrafiya dərslərinin təşkili problemləri Plan. 1.Müasir coğrafiya dərslərinin ənənəvi dərslərlə müqayisəsi 2.Cari və illik planlaşdırmanın tərtib edilməsində problemlər 3.Fəal (interaktiv) metodlardan istifadə problemləri 4.Coğrafiya dərslərinin mərhələləri Mənbə (1; 3; 7; 11)	2	2		
7	Mövzu. Şagirdlərin praktik fəaliyyətinin təşkili prosesində mövcud problemlər və onların həlli yolları Plan. 1.Ekskursiyaların təşkili edilməsi və mövcud problemləri 2.Müşahidə və təcrübələrin aparılması 3.Məhəldə aparılan praktik işlər və coğrafiya dərnəkləri Mənbə (7; 8; 9; 11)	2	2		
8	Mövzu. Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsi və mövcud problemlər Plan. 1.Coğrafi biliklərin yoxlanmasına verilən tələblər 2.Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsinin növləri və formaları 3.Coğrafiya tədrisində test tapşırıqları ilə yoxlama metodikası Mənbə (1; 2; 3; 7; 8; 11)	1	1		
Cəmi: 30		15	15		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələbələrə mühazirələr oxunur, seminar dərslərində sorğular keçirilərək qiymətləndirilmə aparılır, onlara sərbəst mövzular verilərək işləmə qaydaları öyrədilir.

XII. Fənnin təlim nəticələri:

1. Coğrafiyanın tədrisinin ənənəvi və müasir problemlərini təhlil edir.
2. Milli coğrafiya dərslərinin tədrisində yeni təlim texnologiyalarından istifadə edir.
3. Təlimin texniki vasitələrinin və problemlərinin təhlilini müəyyən edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

İmtahan sualları

1. CTM-nin pedaqoji elmlər sistemində yeri
2. CTM-nin predmeti, vəzifələri və tədqiqat metodları
3. CTM kursunun tədrisinin əsas məqsədləri
4. CTM-nin digər elmlərlə əlaqəsi (Coğrafiya, didaktik psixologiya, məntiq və s.)
5. Xarici ölkələrdə məktəb coğrafiyasının inkişafı
6. Rus imperiyası dövründə məktəb coğrafiyasının inkişafı
7. Azərbaycanda məktəb coğrafiyasının tədrisini inkişaf tarixi
8. Coğrafiyanın tədrisinin metodikasının ənənəvi və müasir məzmunun müqayisəli təhlili
9. Məktəb coğrafiyasında aparılan dəyişikliklər
10. Coğrafiya kurikulumunun strukturu və məzmunu
11. Məzmun standartları. Məzmun standartların bilik və fəaliyyət komponentləri
12. Coğrafiya fənni üzrə fəaliyyət xətləri
13. Ənənəvi dərslər və onların funksiyaları
14. Milli coğrafiya dərslərinin yaranması mərhələləri
15. Dərslərin quruluşu və komplektinin tərkibi
16. Təlim vasitələrin əhəmiyyəti və təsnifatı
17. Xəritə ən mühüm əyani vəsait kimi və problemləri
18. Təlimin texniki vasitələri və problemlər
19. Coğrafiya kabinet və meydançalarının quruluşu və mövcud problemlər
20. Müasir coğrafiya dərslərinin ənənəvi dərslərlə müqayisəsi

21. Cari və illik planlaşdırmanın tərtib edilməsində problemlər
22. Fəal (interaktiv) metodlardan istifadə problemləri
23. Coğrafiya dərslərinin mərhələləri
24. Ekskursiyaların təşkili edilməsi və mövcud problemləri
25. Müşahidə və təcrübələrin aparılması
26. Məhəldə aparılan praktik işlər və coğrafiya dərnəkləri
27. Coğrafi biliklərin yoxlanmasına verilən tələblər
28. Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsinin növləri və formaları
29. Coğrafiya tədrisində test tapşırıqları ilə yoxlama metodikası

I kollektivium sualları

1. CTM-nin pedaqoji elmlər sistemində yeri
2. CTM-nin predmeti, vəzifələri və tədqiqat metodları
3. CTM kursunun tədrisinin əsas məqsədləri
4. CTM-nin digər elmlərlə əlaqəsi (Coğrafiya, didaktik psixologiya, məntiq və.s)
5. Xarici ölkələrdə məktəb coğrafiyasının inkişafı
6. Rus imperiyası dövründə məktəb coğrafiyasının inkişafı
7. Azərbaycanda məktəb coğrafiyasının tədrisinin inkişaf tarixi
8. Coğrafiyanın tədrisinin metodikasının ənənəvi və müasir məzmunun müqayisəli təhlili
9. Məktəb coğrafiyasında aparılan dəyişikliklər
10. Coğrafiya kurikulumunun strukturu və məzmunu

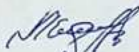
II kollektivium sualları

1. Məzmun standartları. Məzmun standartların bilik və fəaliyyət komponentləri
2. Coğrafiya fənni üzrə fəaliyyət xətləri
3. Ənənəvi dərslilər və onların funksiyaları
4. Milli coğrafiya dərslilərin yaranması mərhələləri
5. Dərslinin quruluşu və kompleksinin tərkibi
6. Təlim vasitələrin əhəmiyyəti və təsnifatı
7. Xərithə ən mühüm əyani vəsait kimi və problemləri
8. Təlimin texniki vasitələri və problemlər
9. Coğrafiya kabinet və meydançalarının quruluşu və mövcud problemlər
10. Müasir coğrafiya dərslinin ənənəvi dərslərlə müqayisəsi

"Coğrafiyanın tədrisində metodikanın müasir problemləri" fənni fənn proqramı və (Bakı Dövlət Universitetinin 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir)

Sillabus "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (14 fevral 2025-ci il, protokol № 07).

Fənn müəllimi:

dos.G.Ş.Məmmədova

Kafedra müdiri:

dos.S.Q.Əzizov